

Stan prawny: 2009-03-18

Numer dokumentu LexPolonica: 18470

KONWENCJA
o zwalczaniu przekupstwa zagranicznych funkcjonariuszy publicznych
w międzynarodowych transakcjach handlowych,
sporządzona w Paryżu dnia 17 grudnia 1997 r.

W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej
PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
podaje do powszechnej wiadomości:

W dniu 17 grudnia 1997 r. została sporządzona w Paryżu Konwencja o zwalczaniu przekupstwa zagranicznych funkcjonariuszy publicznych w międzynarodowych transakcjach handlowych w następującym brzmieniu:

Przekład

KONWENCJA

o zwalczaniu przekupstwa zagranicznych funkcjonariuszy publicznych w międzynarodowych transakcjach handlowych

Preambuła

Strony,

uznając, że przekupstwo jest szeroko rozpowszechnionym zjawiskiem w międzynarodowych transakcjach handlowych, włączając handel i inwestycje, powodującym poważne zaniepokojenie moralne i polityczne, podważającym dobre sprawowanie rządów oraz rozwój gospodarczy i wypaczającym warunki międzynarodowej konkurencji,

uznając, że wszystkie kraje dzielą odpowiedzialność za zwalczanie przekupstwa w międzynarodowych transakcjach handlowych;

mając na uwadze Zrewidowaną Rekomendację w sprawie zwalczania przekupstwa w międzynarodowych transakcjach handlowych - (OECD) w dniu 23 maja 1997 r., C (97) 1213/FINAL, która między innymi nawoływała do podjęcia skutecznych środków w celu powstrzymania, zapobiegania oraz zwalczania przekupstwa zagranicznych funkcjonariuszy publicznych w związku z międzynarodowymi transakcjami handlowymi, a w szczególności niezwłocznej penalizacji takiego przekupstwa w skuteczny i skoordynowany sposób oraz w zgodzie z uzgodnionymi wspólnymi elementami wymienionymi w tej Rekomendacji oraz zasadami jurysdykcji i innymi podstawowymi zasadami prawnymi każdego z krajów;

przyjmując z zadowoleniem inne najnowsze inicjatywy służące międzynarodowemu zrozumieniu i współpracy w zwalczaniu przekupstwa funkcjonariuszy publicznych, w tym działania Narodów Zjednoczonych, Banku Światowego, Międzynarodowego Funduszu Walutowego, Międzynarodowej Organizacji Handlu, Organizacji Państw Amerykańskich, Rady Europy oraz Unii Europejskiej;

przyjmując z zadowoleniem wysiłki przedsiębiorstw, organizacji przedsiębiorców, związków zawodowych i innych organizacji pozarządowych mające na celu zwalczanie przekupstwa;

uznając rolę rządów w zapobieganiu wymuszaniu łapówek od osób i przedsiębiorstw uczestniczących w międzynarodowych transakcjach handlowych;

uznając, że osiągnięcie postępu w tej sferze wymaga nie tylko wysiłków na szczeblu krajowym, lecz również współpracy wielostronnej, monitorowania oraz kontynuacji podjętych działań;

uznając, że zapewnienie ekwiwalencji środków, które mają być podjęte przez Strony, jest podstawowym przedmiotem i celem niniejszej konwencji, i które wymagają ratyfikacji konwencji, bez odstępstw mających wpływ na taką ekwiwalencję;

uzgodniły, co następuje:

Artykuł 1.

Przestępstwo przekupstwa zagranicznych funkcjonariuszy publicznych

1. Każda ze Stron podejmie niezbędne działania mające na celu uznanie w swym prawie wewnętrznym za przestępstwo kryminalne umyślnego proponowania, obiecywania lub dawania przez jakąkolwiek osobę jakiejkolwiek nienależnej korzyści majątkowej lub innej korzyści zagranicznemu funkcjonariuszowi publicznemu, zarówno bezpośrednio, jak i poprzez pośredników, dla takiego funkcjonariusza lub dla osoby trzeciej, w celu skłonienia tego funkcjonariusza do działania lub powstrzymania się od działania w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych, w celu otrzymania lub utrzymania możliwości prowadzenia działalności gospodarczej lub zapewnienia sobie innej nienależnej korzyści w prowadzeniu międzynarodowej działalności gospodarczej.

2. Każda ze Stron podejmie niezbędne działania w celu uznania za przestępstwo kryminalne współdziałania w przekupstwie zagranicznego funkcjonariusza publicznego, włącznie z podżeganiem, pomocnictwem, poplecnictwem i sprawstwem kierowniczym. Usiłowanie i zмова w celu przekupienia zagranicznego funkcjonariusza publicznego będą stanowiły przestępstwa kryminalne w takim samym zakresie, jak usiłowanie przekupstwa i zмова w celu przekupstwa funkcjonariusza publicznego danej Strony.

3. Przestępstwa wymienione w ustępach 1 i 2 niniejszego artykułu nazywane są poniżej „przekupstwem zagranicznego funkcjonariusza publicznego”.

4. W rozumieniu niniejszej konwencji:

a. „zagraniczny funkcjonariusz publiczny” oznacza każdą osobę zajmującą stanowisko ustawodawcze, administracyjne lub sądowe w obcym państwie, zarówno mianowaną, jak i wybraną, jak również każdą osobę wykonującą funkcje publiczne na rzecz państwa obcego, włączając funkcjonariusza agendy publicznej lub przedsiębiorstwa publicznego, i każdego funkcjonariusza lub przedstawiciela publicznej organizacji międzynarodowej;

b. „obce państwo” obejmuje wszystkie szczeble i jednostki władzy, od ogólnokrajowych do lokalnych;

c. „działanie lub zaniechanie działania w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych” obejmuje wszelkie wykorzystanie stanowiska funkcjonariusza publicznego, niezależnie od tego, czy pozostaje w zakresie kompetencji udzielonych temu funkcjonariuszowi.

Artykuł 2.

Odpowiedzialność osób prawnych

Każda ze Stron podejmie w zgodzie ze swymi zasadami prawa niezbędne działania, by ustanowić odpowiedzialność osób prawnych za przekupstwo zagranicznego funkcjonariusza publicznego.

Artykuł 3.

Kary

1. Przekupstwo zagranicznego funkcjonariusza publicznego będzie podlegać skutecznym, proporcjonalnym i odstręczającym karom. Zakres stosowanych kar będzie porównywalny do tych, jakie są stosowane do przekupstwa własnych funkcjonariuszy publicznych Strony i w wypadku osób fizycznych obejmie pozbawienie wolności w wymiarze umożliwiającym skuteczną wzajemną pomoc prawną oraz ekstradycję.

2. W przypadku gdy w systemie prawnym Strony osoby prawne nie podlegają odpowiedzialności karnej, Strona ta zapewni, że osoby prawne podlegać będą za przekupstwo zagranicznego funkcjonariusza publicznego skutecznym, proporcjonalnym oraz odstręczającym sankcjom innym niż karne, włącznie z sankcjami pieniężnymi.

3. Każda ze Stron podejmie niezbędne działania w celu zagwarantowania, że łapówka i korzyści uzyskane wskutek przekupstwa zagranicznego funkcjonariusza publicznego lub mienie, którego wartość odpowiada takim korzyściom, podlegać będą zajęciu i konfiskacie albo że stosowane będą kary pieniężne o porównywalnym skutku.

4. Każda ze Stron rozważy nałożenie dodatkowych sankcji cywilnych lub administracyjnych na osobę podlegającą karze za przekupstwo zagranicznego funkcjonariusza publicznego.

Artykuł 4.

Jurysdykcja

1. Każda ze Stron podejmie niezbędne działania dla ustanowienia własnej jurysdykcji nad przestępstwem przekupstwa zagranicznego funkcjonariusza publicznego, jeżeli przestępstwo zostało popełnione w całości lub w części na jej terytorium.

2. Każda ze Stron, która posiada jurysdykcję do oskarżania własnych obywateli za przestępstwa popełnione za granicą, podejmie niezbędne działania w celu ustanowienia swojej jurysdykcji na tych samych zasadach w wypadku przekupstwa zagranicznego funkcjonariusza publicznego.

3. Jeżeli więcej niż jedna Strona ma jurysdykcję nad danym przestępstwem, przewidzianym w niniejszej konwencji, wszystkie zainteresowane Strony na wniosek jednej z nich podejmą wzajemne konsultacje w celu określenia najbardziej właściwej jurysdykcji w celu oskarżenia.

4. Każda ze Stron dokona przeglądu aktualnych podstaw swojej jurysdykcji pod kątem skuteczności w zwalczaniu przekupstwa zagranicznych funkcjonariuszy publicznych, a w przypadku stwierdzenia braku skuteczności - podejmie działania zaradcze.

Artykuł 5.

Ściganie

Ściganie karne przekupstwa zagranicznego funkcjonariusza publicznego podlega wewnętrznym przepisom i zasadom ścigania obowiązującym w każdej ze Stron. Na prowadzenie dochodzenia i ściganie przekupstwa zagranicznych funkcjonariuszy publicznych nie mogą mieć wpływu względy na narodowe interesy gospodarcze, potencjalny wpływ na stosunki z innym państwem oraz tożsamość osób fizycznych i prawnych, których sprawa dotyczy.

Artykuł 6.

Przedawnienie

Wszelkie przepisy o przedawnieniu obowiązujące w stosunku do przekupstwa zagranicznego funkcjonariusza publicznego powinny zapewnić niezbędny czas dla przeprowadzenia dochodzenia i ścigania takiego przestępstwa.

Artykuł 7.

Pranie brudnych pieniędzy

Każda ze Stron, która uznała przekupstwo własnego funkcjonariusza publicznego za przestępstwo źródłowe dla celów legislacji dotyczącej zwalczania przestępstwa prania brudnych pieniędzy, uczyni to samo w odniesieniu do przekupstwa zagranicznego urzędnika państwowego, niezależnie od miejsca, w którym przekupstwo miało miejsce.

Artykuł 8.

Rachunkowość

1. W celu efektywnego zwalczania przekupstwa zagranicznych funkcjonariuszy publicznych każda ze Stron podejmie niezbędne działania w ramach swego prawa i przepisów odnoszących się do prowadzenia ksiąg rachunkowych i rejestrów, ujawniania sprawozdań finansowych, standardów księgowości i badania ksiąg w celu zakazania otwierania kont nieujawnionych w księgach, przeprowadzania transakcji nieujawnionych lub nieprawidłowo ujawnionych w księgach, rejestrowania nieistniejących wydatków, wprowadzania do ksiąg zobowiązań z nieprawdziwym określeniem ich przedmiotu, jak również użycia fałszywych dokumentów przez przedsiębiorstwa podlegające tym prawom i przepisom, w celu przekupienia zagranicznego funkcjonariusza publicznego lub ukrycia takiego przekupstwa.

2. Każda ze Stron zapewni skuteczne, proporcjonalne oraz odstręczające sankcje o charakterze cywilnym, administracyjnym lub karnym za takie zaniechania lub fałszerstwa dotyczące ksiąg, dokumentacji, rozliczeń oraz sprawozdań finansowych tych firm.

Artykuł 9.

Wzajemna pomoc prawna i współpraca

1. Każda ze Stron, w największym możliwym zakresie w ramach swego prawa oraz stosownych traktatów i porozumień międzynarodowych, zapewni szybką i skuteczną pomoc prawną innej Stronie w celu prowadzenia przez tę Stronę postępowań karnych dotyczących przestępstw leżących w zakresie tej konwencji oraz postępowań innych niż karne prowadzonych przez Stronę przeciwko osobie prawnej w zakresie regulowanym niniejszą konwencją. Strona wezwana poinformuje Stronę wzywającą bez zwłoki o potrzebnych dla poparcia wniosku o udzielenie pomocy dodatkowych informacjach lub dokumentach oraz - jeżeli o to wnoszono - o stanie i wyniku wykonywania wniosku o udzielenie pomocy.

2. Jeżeli Strona uzależnia wzajemną pomoc od istnienia podwójnej karalności, podwójna karalność zostanie uznana za istniejącą, jeżeli przestępstwo, w sprawie którego pomoc jest żądana, znajduje się w zakresie regulacji niniejszej konwencji.

3. Strona nie uchyli się od udzielenia innej Stronie pomocy prawnej w sprawach karnych objętych regulacją niniejszej konwencji z uwagi na tajemnicę bankową.

Artykuł 10.

Ekstradycja

1. Przekupstwo zagranicznego funkcjonariusza publicznego będzie uznane za podlegające ekstradycji na mocy prawa Stron oraz umów ekstradycyjnych pomiędzy nimi.

2. Jeżeli Strona, która uzależnia ekstradycję od istnienia umowy ekstradycyjnej, otrzyma wniosek od innej Strony, z którą nie ma zawartej takiej umowy ekstradycyjnej, Strona ta może uznać niniejszą konwencję za prawną podstawę ekstradycji w odniesieniu do przestępstwa przekupstwa zagranicznego urzędnika państwowego.

3. Każda ze Stron podejmie wszystkie niezbędne środki dla zapewnienia, że może wydawać swych własnych obywateli lub że może oskarżać swych własnych obywateli o przestępstwo przekupstwa zagranicznego funkcjonariusza publicznego. Strona, która odrzuca wniosek o wydanie osoby za przekupstwo zagranicznego funkcjonariusza publicznego jedynie na tej podstawie, że osoba ta jest jej obywatelem, przedstawi sprawę swym odpowiednim organom władzy w celu ścigania i oskarżenia.

4. Ekstradycja za przekupstwo zagranicznego funkcjonariusza publicznego podlega warunkom ustalonym w prawie wewnętrznym i stosownych umowach oraz porozumieniach międzynarodowych każdej ze Stron. Jeśli Strona uzależnia ekstradycję od istnienia podwójnej karalności, warunek ten zostanie uznany za spełniony, jeżeli przestępstwo, w związku z popełnieniem którego ekstradycja jest żądana, leży w zakresie artykułu 1 niniejszej konwencji.

Artykuł 11.

Organy odpowiedzialne

Dla celów artykułu 4 ustępu 3 dotyczącego konsultacji, artykułu 9 dotyczącego wzajemnej pomocy prawnej oraz artykułu 10 dotyczącego ekstradycji każda ze Stron notyfikuje Sekretarzowi Generalnemu OECD organ lub organy odpowiedzialne za sporządzanie i otrzymywanie wniosków, które to organy będą służyć do komunikowania się w tych sprawach dla tej Strony, nie uchybiając innym uzgodnieniom między Stronami.

Artykuł 12.

Monitorowanie i działania uzupełniające

Strony będą współpracować w prowadzeniu programu systematycznych działań uzupełniających w celu monitorowania oraz promowania pełnej implementacji niniejszej konwencji. O ile nie zostanie inaczej postanowione na podstawie jednomyślnej zgody Stron, realizowane to będzie w ramach Grupy Roboczej OECD do spraw Przekupstwa w Międzynarodowych Transakcjach Handlowych oraz zgodnie z jej mandatem lub też

w ramach i w zakresie mandatu każdego sukcesora jej zadań, przy czym Strony ponoszą koszty programu zgodnie z zasadami mającymi zastosowanie w odniesieniu do tego organu.

Artykuł 13.

Podpisanie i przystąpienie

1. Niniejsza konwencja, do czasu jej wejścia w życie, pozostaje otwarta do podpisu przez państwa członkowskie OECD oraz przez państwa nieczłonkowskie, które są pełnymi uczestnikami jej Grupy Roboczej do spraw Przekupstwa w Międzynarodowych Transakcjach Handlowych lub zostały zaproszone do pełnego uczestnictwa w jej pracach.

2. Po wejściu w życie konwencja będzie otwarta do przystąpienia dla każdego państwa, które jej nie podpisało, a które jest członkiem lub stało się pełnym uczestnikiem Grupy Roboczej do spraw Przekupstwa w Międzynarodowych Transakcjach Handlowych lub jakiegokolwiek organu, będącego sukcesorem jej funkcji.

Artykuł 14.

Ratyfikacja oraz depozytariusz

1. Niniejsza konwencja podlega przyjęciu, zatwierdzeniu oraz ratyfikacji przez sygnatariuszy, zgodnie z ich odpowiednimi prawami.

2. Dokumenty przyjęcia, zatwierdzenia lub ratyfikacyjne składane będą Sekretarzowi Generalnemu OECD, który będzie pełnił rolę depozytariusza niniejszej konwencji.

Artykuł 15.

Wejście w życie

1. Niniejsza konwencja wejdzie w życie⁽¹⁾ sześćdziesiątego dnia następującego po dacie, w której pięć spośród dziesięciu państw mających największy udział w eksporcie, wymienionych w załączonym aneksie, i które jednocześnie reprezentują nie mniej niż sześćdziesiąt procent łącznego eksportu tych dziesięciu krajów, złoży swoje dokumenty przyjęcia, zatwierdzenia lub ratyfikacji. Wobec każdego państwa składającego dokumenty po takim wejściu w życie konwencja wejdzie w życie sześćdziesiątego dnia po złożeniu przez nie dokumentu.

2. Jeśli do dnia 31 grudnia 1998 r. konwencja nie wejdzie w życie na podstawie ustępu pierwszego, każde z państw, które złożyło swój dokument ratyfikacji, przyjęcia lub zatwierdzenia, może oświadczyć depozytariuszowi swą gotowość do zaakceptowania wejścia w życie konwencji na warunkach ustalonych w niniejszym ustępie. Konwencja wchodzi w życie wobec takiego państwa sześćdziesiątego dnia następującego po dacie, w której takie oświadczenia złożyły dwa lub więcej państw. Wobec każdego sygnatariusza składającego swe oświadczenie po takim wejściu w życie konwencji, wchodzi ona w życie sześćdziesiątego dnia następującego po dacie złożenia deklaracji.

Artykuł 16.

Poprawki

Każda ze Stron może zaproponować wniesienie poprawek do niniejszej konwencji. Proponowana poprawka przedkładana jest depozytariuszowi, który powiadamia o niej inne Strony co najmniej na sześćdziesiąt dni przed zwołaniem spotkania Stron w celu jej

rozważenia. Poprawka przyjęta jednomyślnie przez Strony lub w inny sposób ustalony jednomyślnie przez Strony wchodzi w życie po upływie sześćdziesięciu dni od złożenia dokumentów ratyfikacyjnych, przyjęcia lub zatwierdzenia przez wszystkie Strony albo na innych zasadach, które mogą zostać określone przez Strony w czasie przyjmowania poprawki.

Artykuł 17.

Wystąpienie

Strona może wystąpić z niniejszej konwencji, przedkładając depozytariuszowi pisemne oświadczenie. Takie wystąpienie nabiera mocy po upływie jednego roku od otrzymania oświadczenia. Po wystąpieniu współpraca pomiędzy Stronami oraz Stroną, która wystąpiła z konwencji, będzie kontynuowana w zakresie wszystkich niezadowolonych wniosków o udzielenie pomocy prawnej albo o ekstradycję, złożonych przed datą, w której wystąpienie stało się skuteczne.

Sporządzono w Paryżu dnia siedemnastego grudnia tysiąc dziewięćset dziewięćdziesiątego siódmego roku, w językach francuskim i angielskim, przy czym obydwie teksty są jednakowo autentyczne.

ANEKS

DAFFE/IME/BR(97)18/FINAL

Dane statystyczne dotyczące eksportu OECD

EXPORT W OECD

	1990-1996	1990-1996	1990-1996
	w milionach \$	%	%
		łącznie dla OECD	dla 10 największych
Stany Zjednoczone	287 118	15,9%	19,7%
Niemcy	254 746	14,1%	17,5%
Japonia	212 665	11,8%	14,6%
Francja	138 471	7,7%	9,5%
Wielka Brytania	121 258	6,7%	8,3%
Włochy	112 449	6,2%	7,7%
Kanada	91 215	5,1%	6,3%
Republika Korei(1)	81 364	4,5%	5,6%
Niderlandy	81 264	4,5%	5,6%
Belgia-Luksemburg	78 598	4,4%	5,4%
Łącznie 10 największych	1 459 148	81,0%	100%
Hiszpania	42 469	2,4%	
Szwajcaria	40 395	2,2%	
Szwecja	36 710	2,0%	
Meksyk(1)	34 233	1,9%	

Australia	27 194	1,5%	
Dania	24 145	1,3%	
Austria*	22 432	1,2%	
Norwegia	21 666	1,2%	
Irlandia	19 217	1,1%	
Finlandia	17 296	1,0%	
Polska(1)	12 652	0,7%	
Portugalia	10 801	0,6%	
Turcja*	8 027	0,4%	
Węgry**	6 795	0,4%	
Nowa Zelandia	6 663	0,4%	
Republika Czeska***	6 263	0,3%	
Grecja*	4 606	0,3%	
Islandia	949	0,1%	
Łącznie OECD	1 801 661	100%	

Oznaczenia: *1990-1995, **1991-1996, ***1993-1996

Źródła: OECD, (1) IMF

Dotyczy Belgii-Luksemburga. Statystyki handlowe dotyczące Belgii i Luksemburga są dostępne jedynie w postaci obejmującej łącznie obydwa kraje. W rozumieniu artykułu 15 ustęp 1 konwencji, jeśli jedno z tych państw złoży dokument przyjęcia, zatwierdzenia lub ratyfikacji lub jeśli zarówno Belgia, jak i Luksemburg złożą swe dokumenty przyjęcia, zatwierdzenia lub ratyfikacji, zostanie to uznane za złożenie dokumentu przez jeden z krajów należących do dziesięciu mających największy udział w eksporcie i łączna wielkość eksportu obydwu krajów będzie przyjęta w celu stwierdzenia osiągnięcia 60% łącznego całkowitego eksportu tych dziesięciu krajów, co jest wymagane dla wejścia w życie konwencji na podstawie tego przepisu.

Po zapoznaniu się z powyższą konwencją, w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej oświadczam, że:

- została ona uznana za słuszną, zarówno w całości, jak i każde z postanowień w niej zawartych,
- jest ona przyjęta, ratyfikowana i potwierdzona,
- będzie ona niezmiennie zachowywana.

Na dowód czego wydany został akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Rzeczypospolitej Polskiej.
Dano w Warszawie dnia 11 lipca 2000 r.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: A. Kwaśniewski
L.S.

Prezes Rady Ministrów: J. Buzek